

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Бакалавр

Кафедра політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету інженерних систем і
екології / О.В.Приймак /
« 30.06 » 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 1 Історія української державності та культури
(назва освітньої компоненти)

шифр	Спеціальність
183	Технології захисту навколишнього середовища
	освітньо-професійна програма
18	Галузь знань «Виробництво та технології»

Розробники:

Сгоров В.В., к.іст.н., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь,
звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і права
протокол № 12 від «22» червня 2022 року

Завідувач кафедри

/ Перегуда Є.В. /

(підпис)

Схвалено гарантом освітньої програми:

Технології захисту навколишнього середовища

Гарант ОП

/Ю.Березницька/

(підпис)

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № 6 від « 30 » червня 2022 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання:							денна				Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету
		Кредитів на сем.	Обсяг годин					Сам. роб.	Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	Аудиторних			КП		КР	РГР	Конт. роб				
				Разом	Л	Лр						Пз			
183	" Технології захисту навколишнього середовища " ОПП " Технології захисту навколишнього середовища "	3	90	40	20	-	20	50				1	зал	2	

Шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання:							заочна				Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету
		Кредитів на сем.	Обсяг годин					Сам. роб.	Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	Аудиторних			КП		КР	РГР	Конт. роб				
				Разом	Л	Лр						Пз			
183	" Технології захисту навколишнього середовища " ОПП " Технології захисту навколишнього середовища "	3	90	18	10	-	8	72				1	зал	2	

Мета та завдання освітньої компоненти :

Мета: формування в майбутніх фахівців, молодих громадян незалежної України наукового світогляду, широкої ерудиції, високої як загальної, так і політичної культури, громадянської відповідальності, державного патріотизму.

Завдання – з'ясування суті і особливостей державотворчих процесів на території України, пізнання суперечливих, а часом і трагічних подій, які довелося пережити українському народу на шляху до незалежності. Формування у фахівців з будівельних та архітектурних спеціальностей наукового світогляду, широкої ерудиції, знань щодо історико-культурного середовища формування будівельного комплексу.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА: <http://org2.knuba.edu.ua/enrol/index.php?id=2728>

Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, а бо у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів наук про довкілля та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності	
ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК04	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій
ЗК05	Здатність приймати обґрунтовані рішення
ЗК 08	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК09	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПРН02	Вміти аналітично опрацьовувати іншомовні джерела з метою отримання

	інформації, що необхідна для розв'язання природоохоронних завдань
ПРН04	Обґрунтовувати природозахисні технології, базуючись на розумінні механізмів впливу людини на навколишнє середовище і процесів, що відбуваються в ньому
ПРН05	Вміти розробляти проекти природоохоронної діяльності та управляти комплексними діями щодо їх реалізації

ЗМІСТ КУРСУ

МОДУЛЬ 1. ЕТНО-НАЦІОГЕНЕЗ ТА ВІДСТОЮВАННЯ СВОБОДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ І СУСПІЛЬСТВО

Змістовий модуль 1. Вступ. Становлення українського етносу та нації.

ТЕМА 1. Вступ

(Лекції – 2 год.)

1. Важливість вивчення курсу історії української державності і культури.
2. Об'єкт, предмет, методологія, джерела вивчення та історіографія історії української державності та культури.
3. Методологія історичної науки, її періодизація, джерела вивчення, історіографія.
4. Соціально значимі функції історичної освіти.
5. Історія та національна пам'ять.

ТЕМА. 2 Формування та розвиток українського етносу та нації.

(Лекції – 2 год., практичні заняття – 2 год.)

1. Поняття «етнос» та «нація». Виникнення українського етносу. Особливості українського етногенезу. Формування української нації.
2. Виникнення української етнічної спільноти.
3. Походження назв Русь та Україна.
4. Трипільська протоцивілізація та її місце в історії українського етносу.
5. Роль козацтва в українському етно - та націотворенні.
6. Зміни етнічного складу та чисельності населення впродовж історичного розвитку українського народу.

Змістовий модуль 2. Утвердження права на українську державність.

ТЕМА 3. Боротьба за національне і політичне самовизначення.

(Лекції – 4 год., практичні заняття – 4 год.)

1. Розгортання визвольної боротьби в XIII-XVIII ст.
2. Становлення українського козацтва.
3. Причини, характер, рушійні сили, етапи, хронологічні рамки, історичне значення Українська революція XVII ст.. Роль та місце визвольної війни під проводом

Б.Хмельницького в національно-визвольній революції XVII ст.

4.Спротив українського народу у XVIII ст.:

5. Національно-визвольний рух на західноукраїнських землях в XIX – на поч. XX ст. Особливості національного руху XIX ст. поч. XX ст.

6. Причини, рушійні сили, соціальна база, етапи, хронологічні рамки та історичне значення революції 1917–1921 рр.

7. Бойові дії українських Збройних Сил проти російських інтервентів у 1917–1921 рр. та польської агресії 1918–1919 рр. Повстанські рухи 1920-х – початку 30-х рр. XX ст.

8. Резистанс XX ст.: перебіг і досягнення.

9. Розгортання спротиву на західноукраїнських землях у 1920–1930-х рр.

10. Збройний Рух Опору на українських землях в 1940–1950 рр.

11. Національно-демократичний спротив у 1960–1980-х рр.

12. Активізація визвольної боротьби наприкінці 1980 – на початку 1990 років.

13. Участь української діаспори в боротьбі за визволення України у 1950 –1990-х рр.

МОДУЛЬ 2.

ДЕРЖАВОТВОРЧІ ПРОЦЕСИ ТА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Змістовий модуль 3. Українська державність впродовж тисячоліть

ТЕМА 4. Державотворчі процеси на території України.

(Лекції – 6 год., практичні заняття – 8 год.)

1. Найдавніші державні утворення на території України.

2. Перші слов'янські державні утворення на території України (кін. IV.- поч. IX ст.).

3. Княжий період українського державотворення Київська Русь: державно-політичний устрій, внутрішня політика.

4. Руське королівство: державно-політичний устрій, внутрішня політика.

5. Київська Русь та Руське королівство у міжнародних відносинах IX –XII ст.

6. Стан української державності в період литовсько-польської експансії.

7. Козацький період українського державотворення. Запорозька Січ – козацька республіка.

8. Формування Української держава у середині XVII ст., її державно-політичний та соціально-економічний устрій.

9. Гетьманщина у XVII –XVIII ст., політико-адміністративний та соціально-економічний устрій.

10. Українська держава в міжнародних відносинах XVII–XVIII ст.

11.Українське державотворення в XX-XXI ст.

12. Становлення Української державності в період Української революції 1917–1921 рр.: досягнення і прорахунки в державотворчій діяльності Центральної Ради, Гетьмана П.Скоропадського, Директорії УНР, Західноукраїнської народної республіки (ЗУНР). Внутрішня та зовнішньополітична діяльність українських урядів в 1917–1921 рр.

13. Утворення СРСР та особливості державно-правового становища УРСР у 1920-ті – 80-ті рр.

14. Проголошення української державності в Закарпатті (1938 –1939 рр.).

15. Українське питання напередодні та в роки Другої світової війни: заходи українських діячів з відродження державності, політика різних держав щодо України, Акт 30 червня 1941 р.. «повстанські республіки», утворення УГВР.

16. Проголошення державного суверенітету та незалежності України. Грудневий референдум 1991 р.

17. Досягнення і прорахунку державотворення впродовж кінця XX – початку XXI

ст.

18. Помаранчева революція та Революція гідності: причини, сутність, учасники, наслідки.

19. Російсько-українська війна.

20. Зовнішньополітична діяльність Української держави.

21. Спадкоємність атрибутів і символів Української державності від давніших часів і до сучасності.

Змістовий модуль 4. Українська культура від найдавніших часів до поч. XXI ст.

ТЕМА 5. Особливості розвитку української культури.

(Лекції – 2 год., практичні заняття – 2 год.)

1. Історичні передумови виникнення та формування української культури.

2. Історія культури давнього населення України: вплив змін етнічного складу населення на становище культури, особливості слов'янської культури.

3. Українська культура в період Середньовіччя IX–XVI ст. Матеріальна та духовна культура Давньоукраїнських держав: усна народна творчість, роль релігії, література, писемність, освіта, музика, образотворче мистецтво, архітектура.

4. Українська культура Нового часу XVI –XIX ст. 5.4.1. Перше національно-культурне відродження в XVI – I пол. XVII ст.: причини відродження, діяльність братств, освіта, образотворче мистецтво, архітектура.

5. Розвиток культури в період Української козацької державності II пол. XVII ст. – кінець XVIII ст.: усна народна творчість, література, освіта, наука, музика, образотворче мистецтво, архітектура.

6. Українське національне відродження XIX ст.: причини і суть відродження, роль і значення Наддніпрянщини та Галичини у відродженні, література, освіта, наука, музика, театр, образотворче мистецтво, архітектура.

ТЕМА 6. Новітній період розвитку української культура в XX–XXI ст.

(Лекції – 2 год., практичні заняття – 2 год.)

1. Українська культура в роки революції 1917–1921 рр.: література, освіта, наука, музика, театр, образотворче мистецтво, архітектура.

2. Українська культура у 20-х – 30-х роках XX ст.: суть українізації «коренізації»/українізації, література, освіта, наука, музика, театр, образотворче мистецтво, архітектура в Радянській Україні та на західноукраїнських землях.

3. Українська культура в роки Другої світової війни: спроба національного відродження, особливості і наслідки евакуації діячів та матеріальних і культурних цінностей в глибокий СРСР.

4. Українське відродження 1960-х рр. та період 1970–1980-х рр.: значення шістдесятників у розвитку культури, культура в період «застою», вплив «перебудови» на становище культури.

ТЕМА 7. Особливості розвитку української культури наприкінці XX – на початку XXI ст.

(Лекції – 2 год., практичні заняття – 2 год.)

1. Роль, вплив і значення української культури у розвитку світової культури.

2. Епоха постмодернізму: химерне переплетіння світоглядів.

3. Постмодернізм в українській літературі.

4. Парадигма постмодернізму в українському образотворчому мистецтві.

5. Розвиток сучасної української архітектури – поєднання стилів. Сучасна українська архітектура.

6. Сучасне народно-прикладне мистецтво: перспективи розвитку. Сучасна українська вишивка: код національної культури.

ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Тематика індивідуальних завдань та контрольних робіт

1. Українські землі в стародавніх описах іноземних авторів.
2. Літописні слов'янські племена в Україні. Початки їхньої державності.
3. Основні етапи формування державності Київської Русі.
4. Історична періодизація розвитку Київської Русі.
5. Сутність державності Київської Русі.
6. Українська державність в період Козаччини.
7. Державотворча роль українського козацтва.
8. Створення Кримського ханства і його стосунки з Україною.
9. Гетьманські статті – Конституційні акти Війська Запорозького та Гетьманщини.
10. Національно-визвольний рух в Україні в XVIII ст.
11. Діяльність українських "громад" в XIX ст.
12. Парламентська діяльність українців у російській та австрійській державах.
13. Питання національно-державного будівництва в програмах політичних партій України початку XX ст.
14. Роль Центральної Ради в державотворчому процесі в Україні.
15. Чотири Універсали Центральної Ради.
16. Сутність владних структур, що утворювалися під час національно-демократичної революції 1917-1920 рр.
17. Репресії проти української інтелігенції в кінці 1920-х – на початку 30-х років.
18. Голодомори в Україні в 1920-40-х рр.: причини, національно-політичні аспекти та наслідки.
19. ОУН: ідеологія та методи боротьби за Українську державність.
20. Геополітичне становище України перед Другою світовою війною.
21. Національно-визвольне і комуністичне підпілля в Україні під час Другої світової війни: порівняльний аналіз.
22. Молодіжне підпілля в Україні під час Другої світової війни.
23. Зростання суспільно-політичної активності студентської молоді України наприкінці 80-х – на початку 90-х рр.
24. Новітня Українська держава на міжнародній арені.
25. Українська діаспора та її роль в історії України.
26. Україна і європейський інтеграційний процес.
27. Міжконфесійні відносини в Україні: історія й сьогодення.
28. Українська національно-державна символіка: зародження, становлення й утвердження.
29. Трипільська культура.
30. Спільні елементи української культури від племен трипільської доби до сучасної України.
31. Культура скіфської доби.
32. Релігійні вірування та усна народна творчість східних слов'ян.
33. Джерела формування культури Київської Русі.
34. Особливості культури Київської Русі.

35. Мистецтво Київської Русі.
36. Утвердження християнства в Київській Русі і його роль в етнополітичній та етнокультурній консолідації суспільства.
37. Культура Галицько-Волинського князівства.
38. Особливості культури України в польсько-литовську добу.
39. Літописи, билини, перекладна література XIV - XVI ст.
40. Братства та їхня роль у розвитку української культури. Полемічна література.
41. Гурток Києво-Печерської лаври. Розвиток українського друкарства.
42. Архітектура, малярство, графіка, гравєрство, скульптура XIV – XVI ст.
43. Роль Києво-Могилянської академії в розвитку української культури.
44. Українська культура періоду Козаччини.
45. Внесок гетьмана Івана Мазепи в розбудову української культури.
46. Українська поезія XVI-XVII ст.
47. Особливості українського національно-культурного Відродження XIX ст.
48. Розвиток української літератури у XIX ст..
49. Українські театр та музика XIX ст.
50. Т.Г.Шевченко в українській та світовій культурі.
51. Українські “Громади”. Шкільництво і освіта.
52. Галицьке відродження. Руська трійця.
53. Роль Лесі Українки та Івана Франка в українському національно-культурному русі.
54. Культурний рух в Україні періоду Центральної Ради.
55. Освіта, наука, мистецтво за часів Гетьманату 1918 р.
56. Культурна політика радянської влади в Україні 1921-1939 р.
57. Розстріляне відродження. Поезія, драматургія, проза.
58. Культурне життя в Україні в роки Другої Світової війни.
59. Культура української діаспори.
60. Українське мистецтво XX ст.
61. Шестидесятники. Василь Симоненко, Ліна Костенко та ін.
62. Українські музика, малярство і література XX ст.
63. Масова культура та сучасне національне відродження.
64. Тенденції розвитку сучасної української культури.
65. Характерні риси сучасної художньої культури України.

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (залік, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об’єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачі можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску

до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання					Залік	Сума балів
Модуль 1		Модуль 2				
Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	Змістовний Модуль 3	Змістовний Модуль 4	Індивідуальне завдання	30	100
10	10	10	10	30		

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість Балів	Критерії
Відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
Добре	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	20	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
Задовільно	18	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	---

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

ЗАПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЯ

1. Важливість вивчення курсу історії української державності і культури.
2. Соціально значимі функції історичної освіти.
3. Історія та національна пам'ять.
4. Методи, принципи, джерела та історіографія історичних досліджень.
5. Поняття «етнос» та «нація». Виникнення українського етносу.
6. Особливості українського етногенезу. Формування української нації.
7. Походження назв Русь та Україна.
8. Трипільська протоцивілізація та її місце в історії українського етносу.
9. Роль козацтва в українському етно - та націотворенні.
10. Зміни етнічного складу та чисельності населення впродовж історичного розвитку українського народу.
11. Особливості формування національної свідомості на зламі 1990–2010-тих років: складнощі та досягнення.
12. Розгортання визвольної боротьби в XIII-XVIII ст.
13. Особливості національного руху XIX ст.
14. Резистанс XX ст.: перебіг і досягнення.
15. Становлення українського козацтва під час протистояння з Кримським ханством і Туреччиною наприкінці XV – XVI ст.
16. Козацькі повстання наприкінці XVI – на початку XVII ст.
17. Причини, характер, рушійні сили, етапи, хронологічні рамки, історичне значення Українська революція XVII ст.
18. Роль та місце визвольної війни під проводом Б.Хмельницького в національно-визвольній революції XVII ст.
19. Українська революція в європейському контексті історичних подій.
20. Спротив українського народу у XVIII ст.: Гайдамаччина, Опришківство.
21. Український національний рух на Наддніпрянщині в XIX – на поч. XX ст.
22. Національно-визвольний рух на західноукраїнських землях в XIX – на поч. XX ст.
23. Причини, рушійні сили, соціальна база, етапи, хронологічні рамки та історичне значення революції 1917–1921 рр.
24. Бойові дії українських Збройних Сил проти російських інтервентів у 1917–1921 рр.
25. Бойові дії українських Збройних Сил проти польської агресії 1918–1919 рр.
26. Селянські повстання 1920-х – початку 30-х рр. XX ст.
27. Розгортання спротиву на західноукраїнських землях у 1920–1930-х рр.
28. Збройний Рух Опору на українських землях в 1940–1950 рр.

29. Національно-демократичний спротив у 1960–1980-х рр.
30. Активізація визвольної боротьби наприкінці 1980 – на початку 1990-х рр.
31. Участь української діаспори в боротьбі за визволення України у 1950 –1990-х рр.
32. Найдавніші державні утворення на території України.
33. Княжий період українського державотворення.
34. Козацький період українського державотворення.
35. Українське державотворення в ХХ-ХХІ ст.
36. Перші слов'янські державні утворення на території України (кін. IV.- поч. IX ст.).
37. Київська Русь: державно-політичний устрій, внутрішня політика.
38. Руське королівство: державно-політичний устрій, внутрішня політика.
39. Київська Русь у міжнародних відносинах IX –XII ст. Руське королівство у міжнародних відносинах кінець XII – сер. XIV ст.
40. Стан української державності в період литовсько-польської експансії.
41. Запорозька Січ – козацька республіка.
42. Формування Української держава у середині XVII ст., її державно-політичний та соціально-економічний устрій.
43. Гетьманщина у XVII –XVIII ст., політико-адміністративний та соціально-економічний устрій.
44. Українська держава в міжнародних відносинах XVII–XVIII ст. Запорозька Січ у міжнародних відносинах XVI–XVIII ст.
45. Становлення Української державності в період Української революції 1917–1921 рр.: досягнення і прорахунки в державотворчій діяльності Центральної Ради, Гетьмана П.Скоропадського, Директорії УНР, Західноукраїнської народної республіки (ЗУНР).
46. Української Соціалістичної Радянської Республіки: особливості утворення, соціальна база, зовнішні чинники утвердження.
47. Зовнішньополітична діяльність українських урядів в 1917–1921 рр.
48. Утворення СРСР та особливості державно-правового становища УРСР у 1920-ті – 80-ті рр.
49. Проголошення української державності в Закарпатті (1938 –1939 рр.).
50. Українське питання напередодні та в роки Другої світової війни: заходи українських діячів з відродження державності, політика різних держав щодо України, Акт 30 червня 1941 р. «повстанські республіки», утворення УГВР.
51. Проголошення державного суверенітету та незалежності України. Грудневий референдум 1991 р.
52. Спадкоємність атрибутів і символів Української державності від давніших часів і до сучасності.
53. Досягнення і прорахунки державотворення впродовж кінця ХХ – початку ХХІ ст.
54. Помаранчева революція та Революція гідності: причини, сутність, учасники, наслідки.
55. Зовнішньополітична діяльність Української держави.
56. Російсько-українська війна.
57. Історія культури давнього населення України: вплив змін етнічного складу населення на становище культури, особливості слов'янської культури.
58. Матеріальна та духовна культура Давньоукраїнських держав: усна народна творчість, роль релігії, література, писемність, освіта, музика, образотворче мистецтво, архітектура.
59. Перше національно-культурне відродження в XVI – I пол. XVII ст.: причини відродження, діяльність братств, освіта, образотворче мистецтво, архітектура.

60. розвиток культури в період Української козацької державності II пол. XVII ст. – кінець XVIII ст.: усна народна творчість, література, освіта, наука, музика, образотворче мистецтво, архітектура.

61. Українське національне відродження XIX ст.: причини і суть відродження, роль і значення Наддніпрянщини та Галичини у відродженні, література, освіта, наука, музика, театр, образотворче мистецтво, архітектура.

62. Українська культура в роки революції 1917–1921 рр.: література, освіта, наука, музика, театр, образотворче мистецтво, архітектура.

63. Українська культура у 20-х – 30-х роках XX ст.: суть українізації «коренізації»/українізації, література, освіта, наука, музика, театр, образотворче мистецтво, архітектура в Радянській Україні та на західноукраїнських землях.

64. Українська культура в роки Другої світової війни: спроба національного відродження, особливості і наслідки евакуації діячів та матеріальних і культурних цінностей в глибокому СРСР.

65. Українське відродження 1960-х рр. та період 1970–1970-х рр.: значення шістдесятників у розвитку культури, культура в період «застою», вплив «перебудови» на становище культури.

66. Особливості розвитку української культури наприкінці XX – на початку XXI ст.

67. Роль, вплив і значення української культури у розвитку світової культури.

68. Епоха постмодернізму: химерне переплетіння світоглядів. Постмодернізм в українській літературі. Парадигма постмодернізму в українському образотворчому мистецтві.

69. Розвиток сучасної української архітектури – поєднання стилів. Сучасна українська архітектура.

70. Сучасне народно-прикладне мистецтво: перспективи розвитку. Сучасна українська вишивка: код національної культури.

Методичне забезпечення дисципліни

Підручники

1. Історія української державності: підручник у 2-х томах / Борисова О.В., Климов А.О., Т. 1. Давні часи. Середньовіччя. Нова доба. - Київ : Видавничий дім «Кондор», 2018. - 344 с.

2. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т.– Черкаси: ЧДТУ, 2016. – 644 с.

Навчальні посібники:

1. Бойко О.Д. Історія України. Навч. посіб. / О.Д. Бойко – Київ: Академія, 2018. URL: <http://library.lp.edu.ua/.../novi-nadhodzheniya-u-pershomu-pivrichchi-2019-roku-dlya-zabezpechennya-navchalnogo-procesu> .

2. Історія української культури: навчальний посібник/С.В. Перегуда, А.В. Тороп, В.П. Макогон, П.О. Дьомкін та ін.- К.: КНУБА, 2015. – 200 с. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/mod/resource/view.php?id=10992>

3. Історія української культури : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів / О. Ю. Павлова, Т. Ф. Мельничук, І. В. Грищенко [та ін.] ; ред. О. Ю. Павлова ; МОНМСУ. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Київ : Центр учбової літератури, 2017. – 340 с.

4. Палій, О. А. Історія України. Вид. 3-тє. К.: К.І.С., 2017. 594 с.

5. Світлична, В.В. Історія України : навч. Посібник / В.В. Світлична – 9-те вид., доп. – Київ : Каравела, 2019 – 408 с.

6. Танцюра В. І. Історія України : навчальний посібник / В. І. Танцюра, С. М. Куліш, О. О. Пересада. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 492 с.
7. Олійник, М. Історія України : навч. посібник / М. Олійник, І. Ткачук. – 3-тє вид., випр. та доп. – Львів : Новий світ-2000, 2018. – 264с.

Конспекти лекцій:

History of Ukrainian Statehood and Culture – Історія Української державності та культури: конспект лекцій для студентів будівельних ВНЗ. Перегуда Є.В., Деревінський В.Ф., Тороп А.В. та ін. Київ – Тернопіль: «Карт-Бланш», 2016.

19) Додаткові джерела:

1. Історія української державності і культури: методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності «Архітектура та містобудування», «Дизайн», «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» / уклад.: В.Ф.Деревінський. – К.: КНУБА, 2019. – 94 с.
2. Історія української культури: методичні рекомендації до вивчення курсу для студентів усіх спеціальностей та форм навчання / за ред. Перегуди Є.В. / уклад. В.Ф. Панібудьласка, Є.В Перегуда, А. В. Тороп та ін. - К.: КНУБА, 2015.
3. Історія української культури: навчальний посібник/Є.В. Перегуда, А.В. Тороп, В.П. Макогон, П.О. Дьомкін та ін..- К.: КНУБА, 2015. – 200 с
4. Алла Горська. Душа українського шістдесятництва / упоряд. Л. Огнева. - Київ: Смолоскип, 2015. - 710 с.
5. Алексієвець Л., Трансформація відносин України та НАТО в 1991-2019 рр.: історичний аспект. УІЖ-2020-№1, с. 126 –142. Режим доступу: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2020_1_10
6. Аналітична доповідь Центру Разумкова «Російсько-український конфлікт: стан, наслідки, перспективи розвитку подій» // Національна безпека і оборона. – 2014. - № 5-6. – С. 1-39 // [Електронний ресурс]: http://www.razumkov.org.ua/ukr/files/category_journal/analytic_5_6_Ukr_Ros_2014_site_s.pdf
7. Грицак Я. Що залишилось після Помаранчевої революції – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. – 31 с.
8. Горобець, В.М. Україна: Козацькі війни, 1618-1638 / В. М. Горобець . – Київ : КРІОН, 2011 . – 267 с.
9. Зайцев Д. Ю. ОУН і авторитарно-націоналістичні рухи міжвоєнної Європи / Зайцев Д. Ю. // УІЖ. – 2012. – №1.
10. Касьянов Г.В., 2016. Історична пам'ять та історична політика про термінологію й генеалогію понять. УІЖ-2016.-№2, с. 118 –139. Режим доступу: [:http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2016_2_8](http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2016_2_8)
11. Киридон А.М. Студії пам'яті у сучасній гуманітаристиці : історія становлення. -2017.- №4, с. 150 –161. Режим доступу: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2017_4_11
12. Кралюк Петро. Історія України «без брому». Розвиток державності на українських землях/Петро Кралюк. Харків: Видавництво Фоліо, 2020. 424 с. [Електронний ресурс]: <https://chytomo.com/.../istoriia-ukrainy-bez-bromu-rozvytok-derzhavnosti-na-ukrainskykh-zemliakh/>
13. Лазарович М. В. Легіон українських січових стрільців: формування, ідея, боротьба [Текст] / М. В. Лазарович. - Тернопіль : Джура, 2016. - 626, с
14. [Культура історичної пам'яті: європейський та український досвід / \[Ю. Шаповал, Л. Нагорна, О. Бойко та ін.\] ; за заг. ред. Ю. Шаповала; Нац. акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2013. – 598 с.](#)
15. Кучерук О. С. Українська Центральна Рада: 1917–1918 роки/ О. С. Кучерук. - Київ: Балтія Друк, 2018. - 127 с.
- Магда Є. Гібридна агресія Росії: уроки для Європи / Євген Магда. - Київ : Kalamar, 2017. -

267 с.

16. Майбутнє минулого: нові підходи до української історії (М.Боровик), 2018. УІЖ, №4, с. 226–230. Режим доступу: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2018_4_15

17. Плохий, Сергій. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. - Х.: Клуб Сімейного Дозвілля, 2016.- 496 с..

18. Революція Гідності 2013–2014 рр. та агресія Росії проти України : наук.-метод. матер. / Головка В., Палій О., Черевко О., Янішевський С.; за заг. ред. П. Полянського. – К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2015. – 36 с. // [Електронний ресурс]: <http://mon.gov.ua/content/temp/2015-04-29-revolucziya-gidnosti-uchnyam.pdf>.

19. Реєнт О. П. Українські визвольні змагання 1917–1921 років / О. П. Реєнт. - Київ : Арій, 2016. - 280 с.

20. Токмань Г. Л. Майдан: сторінка живої історії / Г. Л. Токмань. - 2-е вид., випр. і допов. - Ніжин : Лисенко М. М., 2015. - 104 с.

21. Шейко В. М. Інтелігенція і влада в часи Української революції 1917–1921 років [Текст] : монографія / В. М. Шейко. - Харків : ХДАК, 2020. - 473 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Київського національного університету будівництва і архітектури [Електронний ресурс] / КНУБА. – Електрон. дані. – Київ: КНУБА, 2003 р. – Режим доступу: <http://library.knuba.edu.ua/>

2. Вільна онлайн - бібліотека україномовної літератури ЧТИВО [Електронний ресурс] / ЧТИВО. – Електрон. дані. – Київ: ЧТИВО, 2009 р. – Режим доступу: <http://chtyvo.org.ua/>

3. Електронна бібліотека Diasporiana [Електронний ресурс] / Diasporiana. – Електрон. дані. – Київ: Diasporiana, 2005 р. – Режим доступу: <http://diasporiana.org.ua/>

4. Електронна бібліотека Інституту історії України НАН України [Електронний ресурс] / Інститут історії НАН України. – Електрон. дані. – Київ: ІУ НАНУ, 2001 р. – Режим доступу: [http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=S&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21FMT=brief_elib&S21ALL=\(%3C.%3EИИУ%3D!%3C.%3E\)&S21SRW=dp&S21SRD=DOWN&S21STN=1&S21REF=15&S21CNR=10/](http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=S&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21FMT=brief_elib&S21ALL=(%3C.%3EИИУ%3D!%3C.%3E)&S21SRW=dp&S21SRD=DOWN&S21STN=1&S21REF=15&S21CNR=10/)

5. Електронна збірка періодичних та серійних видань Інституту історії України НАН України [Електронний ресурс] / Інститут історії НАН України. – Електрон. дані. – Київ: ІУ НАНУ, 2001 р. – Режим доступу: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?I21DBN=EJRN&P21DBN=EJRN&S21SRW=name&S21SRD=UP&S21REF=10&S21CNR=50&S21STN=1&S21FMT=j_brief&C21COM=S&S21P03=VTYP=&S21STR=Jhttp://litopys.org.ua/coss1/shch02.htm/

6. Енциклопедія Історії України [Електронний ресурс] / Інститут історії НАН України. – Електрон. дані. – Київ: ІУ НАНУ, 2001 р. – Режим доступу: <http://www.history.org.ua/?encyclor/>